

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ ТА ФАРМАКОТЕРАПІЯ ДЛЯ
ПРОТЕЗИСТА-ОРТЕЗИСТА»

Нормативний чи вибірковий освітній компонент **нормативний**

Форма здобуття освіти **Очна**

Галузь знань **22 «Охорона здоров'я»**
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність **224 «Технології медичної діагностики та лікування»**
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) **224.02 «Протезування-ортезування»**

Освітньо-професійна програма **«Протезування-ортезування»**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс **1**

Силабус освітнього компоненту
розглянуто на засіданні кафедри
клінічної фармакології та
внутрішньої медицини

Схвалено методичною комісією з
терапевтичних дисциплін ХНМУ

Протокол № 1 від «26» серпня
2024 року
Завідувачка кафедри

Протокол від «29» серпня 2024
року № 1
Голова

(підпис) **І.І. Князькова**
(ініціали, прізвище)

(підпис) **П.Г.Кравчун**
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Князькова Ірина Іванівна, завідувачка кафедри, д. мед. н., професорка
3. Біловол Олександр Миколайович, д. мед. н., професор, академік НАМН України

Дані про викладачів, що викладають освітній компонент

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Князькова Ірина Іванівна , д. мед. н., професорка, завідувачка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини;
Професійні інтереси, посилання на профайн викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)	Освітня кваліфікація (доктор медичних наук, 14.01.11 - кардіологія, досвід професійної діяльності 30 років за фахом «Терапія» - 12 років – лікар-консультант відділення реанімації та інтенсивної терапії ДУ «НІТ ім.Л.Т.Малої НАМН України», 18 років лікар-консультант поліклініки та відділення реанімації та інтенсивної терапії ДУ «НІТ ім.Л.Т.Малої НАМН України»), 37 публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection), протягом останніх п'яти років) Підвищення кваліфікації: ХНМУ, посвідчення, тема «Актуальні питання внутрішньої медицини», 26.09.2023, кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації), НМУ ім. О.О.Богомольця, посвідчення, «Клінічна фармакологія у практиці лікаря», 02.02.2024 р., кількість навчальних годин 50, підвищення кваліфікації), ХНМУ, посвідчення, тема «Освітні інновації», 1.04.2024 р., кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації). Сайт університету https://knmu.edu.ua/ ORCID - https://orcid.org/0000-0002-0420-8197 Scopus: 57193637258 http://www.scopus.com/inward/authorDetails.url?authorID=57193637258&partnerID=MN8TOARS , , Publons Web of Science - Web of Science https://www.webofscience.com/wos/author/record/2090275
Контактний телефон	+38-098-42-77-329
Корпоративна пошта викладача	ii.kniazkova@knmu.edu.ua
Консультації	середа 12.30-14.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Біловол Олександр Миколайович , академік НАМН України, д.мед.н., професор кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини;
Професійні інтереси, посилання на профайн викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)	Освітня кваліфікація (доктор медичних наук, 14.01.11 - кардіологія, досвід професійної діяльності 30 років за фахом «Терапія»; в теперішній час - лікар-консультант поліклініки та відділення реанімації та інтенсивної терапії ДУ «НІТ ім.Л.Т.Малої НАМН України»), 31 публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових

	видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection), протягом останніх п'яти років) Підвищення кваліфікації: ХНМУ, посвідчення, тема «Актуальні питання внутрішньої медицини», 26.09.2023, кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації), НМУ ім. О.О.Богомольця, посвідчення, «Клінічна фармакологія у практиці лікаря», 02.02.2024 р., кількість навчальних годин 50, підвищення кваліфікації), ХНМУ, посвідчення, тема «Освітні інновації», 1.04.2024 р., кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації). ХНМУ, посвідчення, тема «Актуальні питання внутрішньої медицини», 26.09.2023, кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації), НМУ ім. О.О.Богомольця, посвідчення, «Клінічна фармакологія у практиці лікаря», 02.02.2024 р., кількість навчальних годин 50, підвищення кваліфікації), ХНМУ, посвідчення, тема «Освітні інновації», 1.04.2024 р., кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації). Сайт університету: https://knmu.edu.ua/ ORCID https://orcid.org/0000-0002-7003-4551 Scopus ID: 21638611000 Publons Web of Science https://www.webofscience.com/wos/author/record/2095552
Контактний телефон	057-720-20-24
Корпоративна пошта викладача	om.,bilovol@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Понеділок 11.30-13.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Основи медичних знань та фармакотерапія для протезиста-ортезиста» складено відповідно до Освітньо-професійної програми «Протезування-ортезування» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування», галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Опис освітнього компоненту (анотація) передбачає опанування здобувачами вищої освіти основних знань щодо фармакотерапії основних патологічних станів, медикаментозного супроводу періоду реабілітації пацієнтів з нервово-м'язовими та опорно-руховими захворюваннями, пацієнтів з частковою або повною відсутністю кінцівок, профілактики ускладнень під час обслуговування ортеза/протеза та лікувальної стратегії при невідкладних станах, що сприятиме збільшенню тривалості та покращенню якості життя, збереженню працездатності громадян нашого суспільства, особливо у працездатному віці.

Предметом вивчення освітнього компоненту є вивчення впливу поточних фармакологічних методів лікування та їх наслідки для клінічних рішень у випадках, пов'язаних з ортезуванням та протезуванням, зосереджене на дослідженні клінічних ефектів на фізіологічні функції, такі як регулювання об'єму циркулюючої крові, робота серця, біль, спазми, дерматологічні реакції, а також на психологічних аспектах.

Міждисциплінарні зв'язки: «Основи медичних знань та фармакотерапія для протезиста-ортезиста» інтегрується з освітніми компонентами: «Патологія опорно-рухової системи людини», «Хірургія», «Неврологія», «Реабілітація протезованих та ортезованих пацієнтів», «Ознайомча практика», «Клінічна практика з протезування», «Клінічна практика з ортезування».

Пререквізити: вивчення освітнього компоненту «Основи медичних знань та фармакотерапія для протезиста-ортезиста» вивчається на базі фундаментальних дисциплін «Анатомія людини», «Фізіологія. Патологічна фізіологія».

Постреквізити. Основні положення освітнього компонента можуть бути застосовані при вивченні фахових освітніх компонентів та проходженні клінічних практик з протезування та ортезування.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5863>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними базовими знаннями з теоретичних основ вивчення впливу поточних фармакологічних методів лікування та їх наслідки для клінічних рішень у випадках, пов'язаних з ортезуванням та протезуванням, зосереджене на дослідженні клінічних ефектів на фізіологічні функції, такі як регулювання об'єму циркулюючої крові, робота серця, біль, спазми, дерматологічні реакції, а також на психологічних аспектах

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є

– вивчити основні фармакологічні методи лікування основних патологічних станів пов'язаних з ортезуванням та протезуванням, а також медикаментозного супроводу етапу реабілітації пацієнтів з нервово-м'язовими та опорно-руховими захворюваннями, пацієнтів з частковою або повною відсутністю кінцівок в Україні та в світі, сучасні тенденції до їх реалізації з урахуванням світового досвіду; основи оцінки ефективності такої терапії та вплив лікарської терапії на стан здоров'я вказаної когорти населення, методи комплексної оцінки медикаментозної терапії; особливості попередження та раннього виявлення небажаних лікарських реакцій; особливості лікувальної стратегії при невідкладних станах основних патологічних станів пов'язаних з ортезуванням та протезуванням

– навчитися: оперувати основними поняттями та категоріями фармакотерапії основних патологічних станів, медикаментозного супроводу періоду реабілітації пацієнтів з нервово-м'язовими та опорно-руховими захворюваннями, пацієнтів з частковою або повною відсутністю кінцівок, спрямованих на підвищення ефективності лікування та покращення якості вказаної когорти пацієнтів; критеріями оцінки клінічних ефектів на фізіологічні функції, такі як регулювання об'єму циркулюючої крові, робота серця, біль, спазми, дерматологічні реакції, а також на психоемоційний стан пацієнтів, а також практичних навичок їх застосування при аналізі, організації та веденні пацієнтів з нервово-м'язовими та опорно-руховими захворюваннями, пацієнтів з частковою або повною відсутністю кінцівок

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент.

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування

загальні:

ЗК 03. Здатність до роботи автономно, самостійно розрізняти, формулювати та вирішувати проблеми.

ЗК 05. Здатність шукати та оцінювати знання на науковому рівні, проводити дослідження на відповідному рівні, розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість, проводити пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ЗК 08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 16. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 18. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 01. Знання наукової основи предмета, обізнаність у поточних дослідженнях і розробках, а також розуміння зв'язку між наукою та перевіреном досвідом і практичного значення цього.

СК 02. Здатність обирати та застосовувати відповідні методи протезування-ортезування, які базуються на фундаментальних та доказових технічних процедурах.

СК 04. Здатність самостійно та у співпраці з пацієнтом здійснювати заходи, які включають протезування- ортезування, та виступати в ролі технічного спеціаліста в межах усієї реабілітаційної програми.

СК 05. Здатність ініціювати методологічні технічні вдосконалення процесів роботи ортопедичної майстерні, підвищення ефективності роботи обладнання та застосування специфічних інструментів та засобів.

СК 07. Здатність презентувати та обговорювати (усно та письмово) заходи та результати реабілітації, яка включає протезування-ортезування, із зацікавленими сторонами, а також документувати їх відповідно до вимог.

СК 09. Здатність критично аналізувати, оцінювати та використовувати відповідну інформацію, а також обговорювати нові факти, явища та проблеми з різними цільовими групами, роблячи таким чином внесок у розвиток професії та бізнесу.

СК 10. Здатність демонструвати самокритику і здатність до емпатії.

СК 12. Здатність до самостійного прийняття клінічних рішень та використання підходу, орієнтованого на пацієнта, до протезно-ортезних втручань, що охоплюють всі вікові категорії.

СК 13. Здатність надавати послуги з протезування- ортезування, дотримуючись відповідної техніки безпеки та принципів матеріалознавства.

СК 14 Здатність застосовувати в професійній діяльності вітчизняну законодавчу базу щодо забезпечення населення протезами та/або ортезами.

СК 15 Здатність проводити огляд пацієнта та визначати його фізичні, функціональні можливості та антропометричні дані, в тому числі у співпраці з іншими учасниками мультидисциплінарної команди

СК 17 Здатність надавати рекомендації з технічних питань з подальшого протезування або ортезування пацієнтів при передопераційному періоді, післяопераційному періоді, медичному та терапевтичному їх лікуванні

СК 18 Здатність планувати та впроваджувати інноваційні технології, спрямовані на відновлення функції опорно- рухової системи людини з метою покращення якості життя людини з інвалідністю

СК 19. Здатність застосовувати фізичні та математичні методи в аналізі, моделюванні функціонування живих організмів.

СК 20. Здатність продемонструвати розуміння питань використання технічної літератури та інших джерел інформації.

СК 22. Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включно із виробництвом, експлуатацією, технічним обслуговуванням та утилізацією.

СК 24. Здатність надавати домедичну допомогу при невідкладних станах.

СК 25. Здатність визначати рівень ампутації та формування культі.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 2. Знаходити ефективні доказові рішення у професійній діяльності, реалізуючи їх з метою визначення та забезпечення потреб пацієнта у протезуванні або ортезуванні.

ПРН 3. Володіти та застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань, таких як: обстеження пацієнта, розуміння діагностичної документації, розробка плану реабілітації пацієнта, що включає протезування/ортезування, зняття замірів та план виготовлення протезного чи ортезного виробу, виготовлення та корекція протезного або ортезного виробу, взаємодія з пацієнтом та іншими фахівцями для оцінки результатів втручання.

ПРН 4. Вміти ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди, орієнтуючись на пацієнта та керуючись принципами професійної та етичної практики.

ПРН 7. Демонструвати поглиблення базових знань за допомогою самоосвіти, демонструвати уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами у сфері реабілітації, яка включає протезування-ортезування.

ПРН 8. Демонструвати здатність самостійно аналізувати наукову літературу та застосовувати найкращі наявні докази для вирішення важливих проблем або питань у сфері протезування та ортезування.

ПРН 9. Вірно та якісно виконувати усі важливі елементи процесу протезування або ортезування (від оцінки стану пацієнта до інструктажу щодо користування протезним або ортезним виробом) , застосовуючи принципи професійної комунікації, толерантності, етики та конфіденційності.

ПРН 10. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності та формувати почуття відповідальності за виконувану роботу.

ПРН 11. Мати та вміти застосовувати фундаментальні знання щодо рекомендацій з призначення, дизайну протезів чи ортезів на основі анатомії людини, вибору матеріалів, біомеханічних принципів, підгонки, оцінки, налаштування та досягнення конкретних результатів для пацієнта.

ПРН 12. Демонструвати здатність розробляти та впроваджувати ефективний план подальшого обслуговування для забезпечення оптимального носіння та функціонування ортеза чи протеза. Цей план також має включати контроль результатів плану реабілітації.

ПРН 13. Мати необхідні клінічні навички для надання комплексних послуг з протезування-ортезування, які сприяють покращенню якості життя пацієнта.

ПРН 19. Демонструвати принципи комунікації з особою з інвалідністю, консультувати пацієнта щодо призначення йому протезно-ортопедичних виробів у відповідній клінічній ситуації, проводити необхідні заміри, розуміти потреби користувачів і клієнтів, а також важливість таких питань як естетика в процесі проектування.

ПРН 20. Здатність трактувати показання щодо призначення ампутацій за рівнями

ПРН 22. Надавати домедичну допомогу потерпілому в разі інших нещасних випадків на виробництві

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Softskills):

Навчання дозволяє здобути соціальні навички як через фахові освітні компоненти, які містять в собі соціальні елементи для роботи за напрямом основного освітнього компоненту, блоку вибірових освітніх компонентів (які сприяють розвинення та вдосконалення способів мислення, професійних, світоглядних, громадських якостей, морально-етичних цінностей), так і через проходження практики, під час якої здобувачі освіти навчаються демонструвати толерантність, емпатію, вміння налагоджувати співробітництво з пацієнтом/клієнтом, колегами, проявляти лідерські якості, працювати в критичних умовах та логічно і системно мислити.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту очна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативний
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 224.02 "Протезування-ортезування" (шифр і назва)	Рік підготовки: 1-й
		Семестр 1-й
		Лекції 10 год.
Годин для очної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента - 50	Освітній ступінь: другий (магістерський) ОПП: «Протезування-ортезування»	Практичні 30 год.
		Самостійна робота 50 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.
		Вид контролю: Диф.залік

2.1. Опис освітнього компоненту

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1.	Фактори ризику серцево-судинних захворювань. Артеріальна гіпертензія. Етіопатогенез. Класифікація. Діагностика. Ускладнення. Лікування.	2	Вступна
2.	Ішемічна хвороба серця. Етіопатогенез. Класифікація. Діагностика. Ускладнення. Лікування.	2	Тематична
3.	Сучасні принципи ведення пацієнтів з патологією шлунково-кишкового тракту.	2	Тематична
4.	Введення в клінічну фармакологію. Основні фармакологічні властивості лікарського препарату та характеристики лікарської дії. Небажані ефекти лікарської терапії.	2	Тематична
5.	Фармакотерапія больового синдрому в практиці ортезиста/протезиста.	2	Тематична
	Всього лекційних годин	10	

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Ведення пацієнтів з артеріальною гіпертензією.	4	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
2.	Ведення пацієнтів з патологією шлунково-кишкового тракту	4		
3.	Ведення пацієнтів з бронхолегеневою патологією.	4		
4.	Ведення пацієнтів з суглобовим синдромом.	4		
5	Введення в клінічну фармакологію. Фармакологічні властивості лікарських препаратів. Лікувально-профілактичний ефект лікарського засобу. Види дії ліків. Взаємодія та небажані ефекти лікарських препаратів. Шляхи введення лікарських препаратів. Шляхи виведення лікарських препаратів. Передозування лікарського засобу.	2		
6	Клінічна фармакологія нестероїдних та стероїдних протизапальних препаратів, наркотичних анальгетиків. Класифікація. Механізм дії при больовому синдромі. Показання і протипоказання до призначення. Профілактика побічної дії.	2		
7	Клінічна фармакологія лікарських засобів, що впливають на кісткову тканину. Лікарські засоби для лікування остеопорозу (інгібітори резорбції кістки, стимулятори кісткоутворення -флориди, вітамін Д)	2		
8	Клінічна фармакологія седативних та анксиолітичних засобів. Механізм дії Показання та протипоказання до призначення. Профілактика побічної дії.	2		
9	Клінічна фармакологія при невідкладних станах в практиці ортезиста/протезиста. Невідкладна допомога при гіпертонічному кризі. при нападі стенокардії, судомному синдромі, при нападі бронхіальної астми, алергічних реакціях. Протокол оцінки ефективності лікарського засобу.	2		
10	Підсумковий контроль	2		
	Всього годин практичних занять	30		

2.2.5 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Симптоматичні артеріальні гіпертензії. Діагностика. Лікування. Профілактика ускладнень.	4	Опрацювання навчальної літератури. Роботи з статистичними даними. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль.
2.	Хронічні коронарні синдроми. Визначення. Класифікація. Діагностика. Лікування. Профілактика ускладнень.	4		
3.	Ведення пацієнтів з патологією печінки. Неалкогольна жирова хвороба печінки. Діагностика. Лікування. Профілактика ускладнень.	4		
4.	Алкогольна жирова хвороба печінки. Діагностика. Лікування. Профілактика ускладнень.	4		
5.	Ведення коморбідного пацієнта з артеріальною гіпертензією та суглобовим синдромом. Профілактика ускладнень.	4		
6.	Анемії. Класифікація. Алгоритм діагностики. Лікування. Профілактика.	4		
7.	Клінічна фармакологія хондропротекторів. Класифікація. Фармакологічні властивості. Показання. Протипоказання.	4		
8.	Клінічна фармакологія міорелаксантів. Антидеполяризуючі міорелаксанти: класифікація, механізм, особливості дії, синергисти та антагоністи, призначення. Зв'язок хімічної структури міорелаксантів з фармакологічною дією. Деполяризуючі міорелаксанти: механізм і особливості дії, синергисти, призначення. Ускладнення при застосуванні міорелаксантів.	4		
9.	Антидепресанти: загальна характеристика, класифікація, хімічна структура, особливості дії, показання до призначення, побічні ефекти і протипоказання до призначення антидепресантів.	4		
10.	Антисептичні і дезінфікуючі засоби. Принципи дії та класифікація. Хімічна будова, особливості дії, використання, побічні ефекти і протипоказання до призначення антисептичних і дезінфікуючих засобів.	4		
11.	Клінічна фармакологія засобів, які використовуються для анестезії. Класифікація місцевих анестетиків за хімічною структурою, порівняльна характеристика. Показання, протипоказання, способи введення дозування препаратів. Ускладнення та небажані ефекти кожної групи лікарських препаратів. Вибір анестетиків при супутній соматичній патології.	4		

12.	Клінічна фармакологія антибактеріальних лікарських препаратів. Класифікація. Принципи сучасної фармакотерапії інфекційного процесу.	4		
13.	Підготовка відповідей на питання до заліку	2		
	Всього годин самостійної роботи	50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ».

Поточна навчальна діяльність (ПНД) здобувачів освіти контролюється викладачем академічної групи після засвоєння кожної теми дисципліни, виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. Наприкінці 3 семестру середній бал, що дорівнює чи вищий за 3,0 оцінюється як відпрацьовано та переводиться у 120-бальну шкалу.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компонента, що завершуються іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3,91-3,94	94
4,95-4,99	119	3,87-3,9	93
4,91-4,94	118	3,83- 3,86	92
4,87-4,9	117	3,79- 3,82	91
4,83-4,86	116	3,74-3,78	90
4,79-4,82	115	3,7- 3,73	89
4,75-4,78	114	3,66- 3,69	88
4,7-4,74	113	3,62- 3,65	87
4,66-4,69	112	3,58-3,61	86
4,62-4,65	111	3,54- 3,57	85
4,58-4,61	110	3,49- 3,53	84
4,54-4,57	109	3,45-3,48	83
4,5-4,53	108	3,41-3,44	82
4,45-4,49	107	3,37-3,4	81
4,41-4,44	106	3,33- 3,36	80
4,37-4,4	105	3,29-3,32	79
4,33-4,36	104	3,25-3,28	78
4,29-4,32	103	3,21-3,24	77
4,25- 4,28	102	3,18-3,2	76
4,2- 4,24	101	3,15- 3,17	75
4,16- 4,19	100	3,13- 3,14	74
4,12- 4,15	99	3,1- 3,12	73
4,08- 4,11	98	3,07- 3,09	72
4,04- 4,07	97	3,04-3,06	71
3,99-4,03	96	3,0-3,03	70
3,95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Диференційований залік проводиться викладачами кафедри на останньому знятті. Допуск до диференційованого заліку визначається у балах ПНД, а саме: min - 70, max -120 балів. Безпосередньо диференційований залік оцінюється від 50 до 80 балів.

Критерії оцінювання диференційованого заліку наступні:

5 завдань у білеті:

Менше за 50 балів- «2» незадовільно;

50-59 балів –«3»- задовільно;

60-69 балів - оцінка "4" – добре;

70-80 балів – «5» - відмінно

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачам вищої освіти у випадку, коли вони демонструють вивчення тем в повному обсязі, тобто відповідають без будь-яких навідних питань; викладають матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішують ситуаційні задачі та виконують практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли здобувач вищої освіти добре розуміють теми з трьох розділів; відповіді на питання викладають правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувачі відповідають без помилок; вирішують ситуаційні задачі і виконують практичні завдання, відчувачи труднощі лише у складних випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться здобувачам вищої освіти на основі знань всього об'єму тем з предмету на задовільному рівні розуміння його. Здобувачі спроможні вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; вирішують ситуаційні задачі та виконують практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; неспроможні самостійно дати відповідь, але на прості поставлені питання відповідають правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувачів вищої освіти не відповідають вимогам «задовільної» оцінки. Здобувачі не зможі відповісти на спрощені завдання навіть за допомогою навідних питань та не спроможні вирішувати ситуаційні задачі.

Оцінка з освітнього компоненту як середнє арифметичне балів ПНД, які переводяться у 120-бальну шкалу ECTS (табл.1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо за диференційований залік.

Максимальна кількість балів, яку здобувач(ка) освіти може набрати за вивчення освітнього компоненту – 200 балів, у тому числі максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, а також максимальна кількість балів за результатами диференційованого заліку - 80 балів. Мінімальна кількість балів становить 120, у тому числі мінімальна поточна навчальна діяльність – 70 та за результатами іспиту– 50 балів.

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 2 «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу».

Таблиця 2

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Здобувачам(кам) освіти, що не виконали вимоги навчальних програм освітнього компоненту виставляється оцінка Fx, якщо вони були допущені до складання іспиту, але не склали його. Оцінка F виставляється здобувачам(кам) освіти, які не допущені до складання диференційованого заліку.

Після завершення вивчення освітнього компоненту відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють відповідну оцінку за шкалами (Таблиця 2) у індивідуальний план здобувача(чки) та заповнюють відомості успішності за формою: диференційований залік.

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukczyi-navchalnogo-proczesu/). Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

3.2. Питання до диференційованого заліку:

1. Етіопатогенез артеріальної гіпертензії.
2. Класифікація артеріальної гіпертензії.
3. Діагностика артеріальної гіпертензії.
4. Назвати органи-мішені при артеріальній гіпертензії.
5. Лікування артеріальної гіпертензії.
6. Цільові рівні артеріального тиску.
7. Ускладнення артеріальної гіпертензії.
8. Профілактика артеріальної гіпертензії.
9. Особливості терапії артеріальної гіпертензії у коморбідного пацієнта.
10. Алгоритм невідкладної допомоги при гіпертонічному кризі.
11. Діагностика функціональної диспепсії.
12. Лікування пацієнтів з функціональною диспепсією.
13. Діагностика виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки.
14. Лікування пацієнтів з виразковою хворобою шлунка та дванадцятипалої кишки.
15. НПЗП-гастропатія. Особливості фармакотерапії.
16. Діагностика хронічного панкреатиту.
17. Лікування хронічного панкреатиту.
18. Фармакотерапія при гастроезофагеальній рефлексній хворобі.
19. Діагностика гастроезофагеальної рефлексної хвороби.
20. Лікування гастроезофагеальної рефлексної хвороби.
21. Діагностика бронхіальної астми.
22. Лікування пацієнтів з бронхіальною астмою.
23. Назвати основні побічні ефекти лікарських засобів, які використовуються при лікуванні бронхіальної астми.
24. Ведення пацієнтів з бронхіальною астмою та коморбідністю.
25. Діагностика хронічного обструктивного захворювання легень.
26. Лікування пацієнтів з хронічним обструктивним захворюванням легень.

27. Назвати основні побічні ефекти лікарських засобів, які використовуються при лікуванні хронічного обструктивного захворювання легень.
28. Назвати протипоказання до призначення β_2 -агоністів.
29. Назвати побічну дію інгалаційних глюкокортикоїдів.
30. Ведення пацієнтів з хронічним обструктивним захворюванням легень.
31. Назвати захворювання, які супроводжуються суглобовим синдромом.
32. Принципи фармакотерапії при суглобовому синдромі.
33. Етіопатогенез остеоартриту.
34. Діагностика остеоартриту.
35. Ведення пацієнтів з остеоартритом.
36. Профілактика ускладнень при лікуванні остеоартриту.
37. Подагра. Етіопатогенез.
38. Діагностика подагри.
39. Ведення пацієнтів з гострим нападом подагри.
40. Лікування подагри.
41. Що таке фармакологічні властивості лікарського препарату? Навести приклад.
42. Що таке механізм дії лікарського препарату? Навести приклад.
43. Перелічити шляхи виведення лікарського препарату? Навести приклад.
44. Які фармакологічні властивості лікарського препарату слід враховувати при хронічній нирковій недостатності? Навести приклад.
45. Які фармакологічні властивості лікарського препарату слід враховувати при захворюваннях печінки? Навести приклад.
46. У чому різниця між лікувальним та профілактичним ефектами лікарського препарату?
47. Що таке плейотропні ефекти лікарського засобу?
48. Що таке побічна дія лікарського препарату?
49. Як реєструвати побічну дію лікарського препарату?
50. Що таке тератогенна дія лікарського препарату? Навести приклад.
51. Назвати шляхи виведення лікарських препаратів.
52. Назвіть переваги місцевого використання лікарських препаратів. Навести приклад.
53. Профілактика передозування лікарського засобу.
54. Які механізми дії НПЗП мають патогенетичне значення при хронічному больовому синдромі?
55. Які побічні ефекти НПЗП, залежні від порушення синтезу простагландинів. Чому целекоксиб має мінімальну вірогідність вказаних побічних ефектів?
56. Які периферичний і центральний механізми знеболювальної дії НПЗП та опіоїдних анальгетиків? Які засоби мають центральний і периферичний компоненти дії? Як це впливає на спектр їх фармакологічної активності?
57. Які НПЗП впливають на здатність згортання крові? Який механізм цього ефекту? При яких захворюваннях він застосовується?
58. У яких ситуаціях застосовуються місцеві лікарські форми НПЗП? Чи мають вони переваги перед лікарськими формами резорбтивної дії?
59. Назвати основні фармакологічні властивості мелоксикаму, целекоксибу та диклофенаку.
60. Який засіб рекомендувати при забитті для місцевого застосування?
61. Який засіб рекомендувати при післяопераційних болях?
62. Який засіб рекомендувати для лікування головного або зубного болю?
63. Моніторинг побічної дії при тривалому прийомі НПЗП.
64. 1. Показання до призначення препаратів, що впливають на кісткоутворення.
65. Бісфосфонати. Класифікація. Фармакологічні властивості.
66. Бісфосфонати.. Схема лікування. Побічна дія.

67. Кальцитоніни. Фармакологічні властивості.
68. Вплив кальцитоніну на кісткову тканину.
69. Механізм анальгетичної дії кальцитоніну.
70. Кальцитонін. Показання. Протипоказання.
71. Побічна дія кальцитоніну.
72. Стронцію ранелат. Фармакологічні властивості.
73. Препарати фтору: показання, побічна дія.
74. Препарати вітаміну D та його метаболітів.
75. Основні ефекти вітаміну D.
76. Механізм дії альфакальцидолу.
77. Побічна дія препаратів вітаміну D та його метаболітів
78. Анксиолітичні засоби (протитривожні, транквілізатори): загальна характеристика групи, фармакологічні властивості і побічні ефекти, клінічне застосування і протипоказання до призначення анксиолітиків.
79. Механізми психотропної (анксиолітичної, психоседативної, психоактивуючої) і нейровегетотропного (снодійної, протисудомної, міорелаксуючої) дій анксиолітиків: ГАМК-бензодіазепінові рецептори, механізми клітинна відповідь при взаємодії з агоністами.
80. Класифікація, особливості дії, фармакокінетика анксиолітиків:
81. Похідні бензодіазепіну: показання, побічна дія.
82. Механізм дії денних (селективних) анксиолітиків.
83. Побічна дія денних (селективних) анксиолітиків.
84. Гостре отруєння анксиолітиками: патогенез, симптоми, лікування.
85. Хронічне отруєння бензодіазепінами: механізми розвитку залежності, профілактика наркоманії.
86. Седативні засоби: механізми дії, відмінності від анксиолітиків.
87. Особливості дії і призначення седативних засобів рослинного походження: препарати з кореневищ з коренями валеріани, трави пустирника, трави пасифлори (настої, відвари, настоянки, екстракти, комбіновані препарати - персен, корвалол, валокордин, новопасит).
88. Принципи вибору лікарських препаратів при гіпертонічному кризі, шляхів введення і раціонального режиму дозування препаратів з урахуванням клінічної симптоматики.
89. Фармакологічні властивості лікарських препаратів, що використовуються при гіпертонічному кризі.
90. Побічна дія лікарських препаратів, що використовуються при гіпертонічному кризі.
91. Лікарські взаємодії препаратів, що використовуються при гіпертонічному кризі.
92. Назвати лікарські препарати, що використовуються при нападі стенокардії.
93. Принципи вибору лікарських препаратів, шляхів введення і раціонального режиму дозування. при нападі стенокардії.
94. Побічна дія лікарських препаратів, що використовуються при нападі стенокардії.
95. Назвати лікарські препарати, що використовуються при судомному синдромі.
96. Принципи вибору лікарських препаратів, шляхів введення і раціонального режиму дозування. при судомному синдромі.
97. Назвати лікарські препарати, що використовуються при нападі бронхіальної астми.
98. Принципи вибору лікарських препаратів, шляхів введення і раціонального режиму дозування при нападі бронхіальної астми.
99. Назвати лікарські препарати, що використовуються при анафілактичному шоці.
100. Принципи вибору, шляхи введення і раціонального режиму дозування препаратів, що використовуються при анафілактичному шоці.

101. Побічна дія лікарських препаратів, що використовуються при анафілактичному шоці.

3.3. Контрольні питання

Тема 1. Ведення пацієнтів з артеріальною гіпертензією.

1. Етіопатогенез артеріальної гіпертензії.
2. Класифікація артеріальної гіпертензії.
3. Діагностика артеріальної гіпертензії.
4. Назвати органи-мішені при артеріальній гіпертензії.
5. Лікування артеріальної гіпертензії.
6. Цільові рівні артеріального тиску.
7. Ускладнення артеріальної гіпертензії.
8. Профілактика артеріальної гіпертензії.
9. Особливості терапії артеріальної гіпертензії у коморбідного пацієнта.
10. Алгоритм невідкладної допомоги при гіпертонічному кризі.

Тема 2. Ведення пацієнтів з патологією шлунково-кишкового тракту.

1. Діагностика функціональної диспепсії.
2. Лікування пацієнтів з функціональною диспепсією.
3. Діагностика виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки.
4. Лікування пацієнтів з виразковою хворобою шлунка та дванадцятипалої кишки.
5. НПЗП-гастропатія. Особливості фармакотерапії.
6. Діагностика хронічного панкреатиту.
7. Лікування хронічного панкреатиту.
8. Фармакотерапія при гастроєзофагеальній рефлексній хворобі.
9. Діагностика гастроєзофагеальної рефлексної хвороби.
10. Лікування гастроєзофагеальної рефлексної хвороби.

Тема 3. Ведення пацієнтів з бронхолегеневою патологією.

1. Діагностика бронхіальної астми.
 2. Лікування пацієнтів з бронхіальною астмою.
 3. Назвати основні побічні ефекти лікарських засобів, які використовуються при лікуванні бронхіальної астми.
 4. Ведення пацієнтів з бронхіальною астмою та коморбідністю.
 5. Діагностика хронічного обструктивного захворювання легень.
 6. Лікування пацієнтів з хронічним обструктивним захворюванням легень.
 7. Назвати основні побічні ефекти лікарських засобів, які використовуються при лікуванні хронічного обструктивного захворювання легень.
 8. Назвати протипоказання до призначення β_2 -агоністів.
 9. Назвати побічну дію інгаляційних глюкокортикоїдів.
 10. Ведення пацієнтів з хронічним обструктивним захворюванням легень.
- Тема 4.** Ведення пацієнтів з суглобовим синдромом.
1. Назвати захворювання, які супроводжуються суглобовим синдромом.
 2. Принципи фармакотерапії при суглобовому синдромі.
 3. Етіопатогенез остеоартриту.
 4. Діагностика остеоартриту.
 5. Ведення пацієнтів з остеоартритом.
 6. Профілактика ускладнень при лікуванні остеоартриту.
 7. Подагра. Етіопатогенез.
 8. Діагностика подагри.
 9. Ведення пацієнтів з гострим нападом подагри.
 10. Лікування подагри.

Тема 5. Введення в клінічну фармакологію. Фармакологічні властивості лікарських препаратів. Лікувально-профілактичний ефект лікарського засобу. Види дії ліків. Небажані

ефекти лікарських препаратів. Шляхи введення лікарських препаратів. Шляхи виведення лікарських препаратів. Передозування лікарського засобу.

1. Що таке фармакокінетики лікарського препарату? Навести приклад
2. Що таке фармакодинаміка лікарського препарату? Навести приклад
3. Що таке біодоступність лікарського препарату? Навести приклад
4. Дати визначення біоеквівалентності лікарського препарату? Навести приклад
5. У чому різниця між лікувальним та профілактичним ефектами лікарського препарату?
6. Види дії лікарського засобу.
7. Що таке побічна дія лікарського препарату?
8. Як реєструвати побічну дію лікарського препарату?
9. Що таке токсична дія лікарського препарату?
10. Назвати шляхи введення лікарських препаратів
11. Назвати шляхи виведення лікарських препаратів
12. Профілактика передозування лікарського засобу.

Тема 6. Клінічна фармакологія нестероїдних та стероїдних протизапальних препаратів, наркотичних анальгетиків. Класифікація. Механізм дії при больовому синдромі. Показання і протипоказання до застосування. Профілактика побічної дії.

1. Які механізми дії НПЗП мають патогенетичне значення при хронічному больовому синдромі?
2. Які побічні ефекти НПЗП, залежні від порушення синтезу простагландинів. Чому целекоксиб має мінімальну вірогідність вказаних побічних ефектів?
3. Які периферичний і центральний механізми знеболювальної дії НПЗП та опіоїдних анальгетиків? Які засоби мають центральний і периферичний компоненти дії? Як це впливає на спектр їх фармакологічної активності?
4. Які НПЗП впливають на здатність згортання крові? Який механізм цього ефекту? При яких захворюваннях він застосовується?
5. У яких ситуаціях застосовуються місцеві лікарські форми НПЗП? Чи мають вони переваги перед лікарськими формами резорбтивної дії?
6. Назвати основні фармакологічні властивості мелоксикаму, целекоксибу та диклофенаку.
7. Який засіб рекомендувати при забитті для місцевого застосування?
8. Який засіб рекомендувати при післяопераційних болях?
9. Який засіб рекомендувати для лікування головного або зубного болю?
10. Моніторинг побічної дії при тривалому прийомі НПЗП.

Тема 7. Клінічна фармакологія лікарських засобів, що впливають на кісткову тканину. Лікарські засоби для лікування остеопорозу (інгібітори резорбції кістки, стимулятори кісткоутворення - флориди, вітамін D)

1. Показання до призначення препаратів, що впливають на кісткоутворення.
2. Бісфосфонати. Класифікація. Фармакологічні властивості.
3. Бісфосфонати.. Схема лікування. Побічна дія.
4. Кальцитоніни. Фармакологічні властивості.
5. Вплив кальцитоніну на кісткову тканину.
6. Механізм анальгетичної дії кальцитоніну.
7. Кальцитонін. Показання. Протипоказання.
8. Побічна дія кальцитоніну.
9. Стронцію ранелат. Фармакологічні властивості.
10. Препарати фтору: показання, побічна дія.
11. Препарати вітаміну D та його метаболітів.
12. Основні ефекти вітаміну D.
13. Механізм дії альфакальцидолу.
14. Побічна дія препаратів вітаміну D та його метаболітів

Тема 8. Фактори ризику ішемічної хвороби серця. Ускладнення. Невідкладна допомога при нападі стенокардії.

1. Анксиолітичні засоби (протитривожні, транквілізатори): загальна характеристика групи, фармакологічні властивості і побічні ефекти, клінічне застосування і протипоказання до призначення анксиолітиків.

2. Механізми психотропної (анксиолітичної, психоседативної, психоактивуючої) і нейровегетотропного (снодійної, протисудомної, міорелаксуючої) дій анксиолітиків: ГАМК-бензодіазепінові рецептори, механізми клітинна відповідь при взаємодії з агоністами.

3. Класифікація, особливості дії, фармакокінетика анксиолітиків:

4. Похідні бензодіазепіну: показання, побічна дія.

5. Механізм дії денних (селективних) анксиолітиків.

6. Побічна дія денних (селективних) анксиолітиків.

7. Гостре отруєння анксиолітиками: патогенез, симптоми, лікування.

8. Хронічне отруєння бензодіазепінами: механізми розвитку залежності, профілактика наркоманії.

9. Седативні засоби: механізми дії, відмінності від анксиолітиків.

10. Особливості дії і призначення седативних засобів рослинного походження: препарати з кореневищ з коренями валеріани, трави пустирника, трави пасифлори (настої, відвари, настоянки, екстракти, комбіновані препарати - персен, корвалол, валокордин, новопасит).

Тема 9. Клінічна фармакологія при невідкладних станах в практиці ортезиста/протезиста. Невідкладна допомога при гіпертонічному кризі. при нападі стенокардії, судомному синдромі, при нападі бронхіальної астми, анафілактичному шоці.

1. Принципи вибору лікарських препаратів при гіпертонічному кризі, шляхів введення і раціонального режиму дозування препаратів з урахуванням клінічної симптоматики.

2. Фармакологічні властивості лікарських препаратів, що використовуються при гіпертонічному кризі.

3. Побічна дія лікарських препаратів, що використовуються при гіпертонічному кризі.

4. Лікарські взаємодії препаратів, що використовуються при гіпертонічному кризі.

5. Назвати лікарські препарати, що використовуються при нападі стенокардії.

6. Принципи вибору лікарських препаратів, шляхів введення і раціонального режиму дозування. при нападі стенокардії.

7. Побічна дія лікарських препаратів, що використовуються при нападі стенокардії.

8. Назвати лікарські препарати, що використовуються при судомному синдромі.

9. Принципи вибору лікарських препаратів, шляхів введення і раціонального режиму дозування. при судомному синдромі.

10. Назвати лікарські препарати, що використовуються при нападі бронхіальної астми.

11. Принципи вибору лікарських препаратів, шляхів введення і раціонального режиму дозування. При судомному синдромі.

12. Назвати лікарські препарати, що використовуються при анафілактичному шоці.

13. Принципи вибору, шляхи введення і раціонального режиму дозування препаратів, що використовуються при анафілактичному шоці.

14. Побічна дія лікарських препаратів, що використовуються при анафілактичному шоці.

3.4.Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти під керівництвом викладача з освітнього компоненту «Раннє виявлення та профілактика серцево-судинної патології серед населення» проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел,

рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки конспектів, доповідей за ними; вивчення нормативних та міжнародних документів, рекомендованих для вивчення різних тем освітнього компоненту; вивчення статистичних даних за різними темами освітнього компоненту; виконання індивідуальних завдань (аналітичних, ситуаційних, пошукових).

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання повинні виконати індивідуальне завдання і надіслати його на перевірку викладачеві (на e-mail) не пізніше, ніж за 10 днів до початку навчальної сесії.

Завдання (теми) для індивідуальної роботи здобувачі обирають із запропонованого переліку. Також здобувачі можуть самостійно запропонувати тему для виконання індивідуального завдання, спираючись на сферу своїх наукових інтересів або практичної діяльності, при цьому вони мають узгодити її з викладачем.

Критерії оцінювання індивідуального завдання. Робота повинна мати обсяг 10-16 сторінок тексту стандартного оформлення (розмір аркуша А4, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання по ширині, між абзацні відступи – відсутні) і повністю розкривати зміст обраних питань. Робота має бути структурована та містити перелік використаних літературних джерел, оформлений відповідно до існуючих вимог. Робота має бути подана на перевірку у визначені строки.

Невідповідність змісту, занадто великий або малий обсяг роботи, невідповідність формальним вимогам до оформлення, відсутність переліку використаних джерел або його неправильне оформлення, недостатня структурованість роботи, невчасне подання роботи на перевірку є підставами для зниження оцінки або ж повернення роботи на доопрацювання.

Теми індивідуальних робіт

1. Побічна дія лікарських препаратів. Реєстрація в Україні та світовий досвід.
2. Особливості медикаментозної терапії при патології шлунково-кишкового тракту.
3. Особливості медикаментозної терапії у вагітних.
4. Особливості медикаментозної терапії при зловживанні алкоголем.
5. Порівняльна характеристика і механізм знеболюючої дії НПЗП і анальгетиків опіоїдного та неопіоїдного типів.
6. Особливості клінічного застосування НПЗП : вибір засобів при больових синдромах.
7. Порівняльна характеристика побічної дії і протипоказань до застосування НПЗП.
8. Препарати кортикостероїдних гормонів для внутрішньосуглобового введення.
9. Антирезорбтивні препарати при остеопорозі у молодих.
10. Вітамін D: «за» та «проти» протягом життя.

3.6. Правила оскарження оцінки

Правила оскарження прописані в «Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти Харківського національного медичного університету» №35/2020 від 30.09 2020 року.

Апеляція - оскарження здобувачами освіти результатів підсумкового контролю.

Апеляція результатів підсумкового контролю знань здобувачів освіти є складовою організаційного забезпечення освітнього процесу. Розгляд апеляції проводиться з метою визначення об'єктивності виставлення оцінки. Головне завдання апеляційної процедури - подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань здобувачів освіти, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій, створення сприятливих умов для розвитку та реального забезпечення законних прав і інтересів осіб, які навчаються.

Здобувачі вищої освіти мають право подавати апеляцію на отриману підсумкову оцінку, то виставлена з освітнього компоненту. Незадовільні оцінки, отримані здобувачем освіти у разі відсутності на підсумковому контролі без поважної причини (відповідно до встановленого в університеті порядку), оскарженню не підлягають.

Спірні питання стосовно оцінок, отриманих при складанні атестації, розглядаються екзаменаційною комісією.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

Порядок створення та склад апеляційної комісії

Апеляційна комісія створюється для вирішення спірних питань, які виникли під час здійснення підсумкового контролю, і розгляду апеляції здобувачів освіти ХНМУ.

До складу апеляційної комісії входить проректор з наукової або науково-педагогічної роботи, директор навчально-наукового інституту якості освіти, начальник навчально-методичного відділу, керівник відповідного деканату, інституту, завідувач аспірантури, докторантури і клінічної ординатури, гарант освітньої програми, науково-педагогічні працівники, які задіяні в реалізації відповідної освітньої програми (в т. ч. ті що викладають освітній компонент оцінка з якої є спірною, але не проводили підсумковий контроль у даного здобувача), представники студентського самоврядування. Склад апеляційної комісії не менше 5 осіб.

Порядок подання заяви про апеляцію

До початку проведення підсумкового контролю керівник відповідного деканату, інституту, завідувач аспірантури, докторантури і клінічної ординатури доводить до відома здобувачів освіти зміст нього Положення.

Подання заяви про апеляцію (далі - заява) здійснюється здобувачем освіти особисто у письмовій формі не пізніше наступного дня після оголошення результатів складання підсумковою контролю

Здобувач освіти подає заяву до відповідного деканату, інституту, відділу аспірантури, докторантури і клінічної ординатури на якому він навчається. Керівник даного підрозділу реєструє заяву у навчально- методичному відділі іа надає її на підпис ректора, готує проект наказу про склад апеляційної комісії, повідомляє здобувачу освіт и дату і місце засідання апеляційної комісії.

Якщо здобувач освіти, який оскаржує результати підсумкового контролю, бажає додати до заяви додаткові документи, то він повинен це зробити під час подання заяви (письмові роботи додатково не надаються).

Заява повинна бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше двох наступних робочих днів після її подання.

Порядок розгляду заяв

Заяви розглядаються під час засідання апеляційної комісії. На одному засіданні апеляційної комісії може розглядатись декілька заяв.

Здобувач освіти, який подавав заяву, має право бути присутнім на всіх засіданнях апеляційної комісії при розгляді його заяви. У випадку його відсутності секретарем комісії у протокол засідання повинен бути зроблений відповідний запис.

Для розгляду заяви, керівником відповідного деканату, інституту, завідувачем аспірантури, докторантури і клінічної ординатури до апеляційної комісії подаються оригінали письмових робіт здобувача освіти з підсумкового контролю, роздрукований варіант комп'ютерного тестування, журнали обліку роботи академічної групи тощо.

При розгляді заяви щодо підсумкового контролю, який проводився у письмовій формі, повторне чи додаткове опитування здобувача освіти апеляційною комісією заборонено. Апеляційна комісія розглядає та аналізує письмову роботу керуючись критеріями оцінювання відповідного освітнього компоненту.

При розгляді заяви щодо підсумкового контролю, який проводився в усній формі здобувачу освіти, за рішенням апеляційної комісії, може бути надана можливість повторно скласти підсумковий контроль піл час засідання апеляційної комісії за новим білетом, з комплекту білетів з освітнього компоненту. Для об'єктивності та прозорості білет, за яким здобувач освіти вперше складав підсумковий контроль, вилучається з комплекту.

Рішення апеляційної комісії приймаються більшістю голосів від загального складу комісії. У разі рівної кількості голосів "за" та "проти" приймається рішення, яке підтримав голова комісії.

Результатом розгляду заяви «прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень:

-попереднє оцінювання знань здобувача освіти на підсумковому контролі відповідає рівню якості його знань з даного освітнього компоненту і не змінюється;

-попереднє оцінювання знань здобувача освіти на підсумковому контролі не відповідає рівню якості його знань з даного освітнього компоненту і заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до діючої в ХНМУ шкали оцінювання результатів підсумкового контролю), але не нижчої за отриману на підсумковому контролі, за яким подана заява.

4.8. Якщо в результаті розгляду заяви апеляційна комісія приймає рішення про зміну попередніх результатів підсумкового контролю, нова оцінка знань здобувача освіти виставляється відповідно до шкали оцінювання результатів підсумкового контролю ХНМУ спочатку в протоколі засідання апеляційної комісії, а потім змінюється коректурним способом - в письмовій роботі, у відомості успішності та заліковій книжці (індивідуальному навчальному плані) здобувачем освіти.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Політика курсу полягає у дотриманні Етичного Кодексу, укладеного університетською спільнотою, в якому визначено основні моральні принципи (Кодекс корпоративної етики ХНМУ представлений на сайті <http://knmu.edu.ua>)

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компоненту. Якщо здобувач пропустив навчальне заняття він має його відпрацювати відповідно до «Положення про порядок відпрацювання студентами Харківського національного медичного університету навчальних занять». Відпрацювання проводяться щоденно черговому викладачу кафедри.

У разі, якщо здобувач не здав вчасно індивідуальне завдання з поважної причини, необхідно повідомити викладача про таку ситуацію та встановити новий строк здачі. Якщо здобувач не встигає з виконанням індивідуального завдання він може попросити у викладача відкладення терміну з обґрунтуванням причини несвоєчасного виконання (викладач вирішує в кожній конкретній ситуації чи є сенс продовження строку виконання і на який термін).

У разі невиконання завдань під час навчальних занять, чи невиконання частини такого заняття викладач виставляє незадовільну оцінку, яку здобувач має пересклати викладачеві у вільний час викладача і здобувача, який слід попередньо призначити.

Під час лекційного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші.

Під час практичних занять очікується достатній рівень підготовленості здобувачів до них та активна участь в роботі і виконанні поставлених викладачем завдань. Зокрема, очікується активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час занять важливі:

- повага до колег, ввічливість та вихованість,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженості,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнень, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,

- обов'язкове знайомство з першоджерелами, підготовленість до заняття.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у різноманітних науково-комунікативних заходах з предметного профілю.

Успішне проходження курсу вимагає дотримання академічної доброчесності, знання та вміння використовувати при підготовці до занять та виконанні завдань Положення про порядок перевірки у Харківському національному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень.

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Здобувачам вищої освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм. Під час занять здобувачі мають бути одягнені в медичні халати (професійний одяг).

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити воду;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої, інші напої окрім води, а також наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен повинен знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Враховуючи діюче законодавство ст.42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, які затверджені рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року (протокол № 11), вимагаємо від здобувачів освіти та викладачів чіткого дотримання всіх правил академічної доброчесності. Академічна доброчесність підтримується перевіркою робіт здобувачів освіти та викладачів на системі перевірки на антиплагіат, самопосилання.

Обов'язковість вияву самостійності у виконанні практичних завдань, неприпустимість списування під час тестового контролю, коректність посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, неприпустимість плагіату в письмових роботах на виступах.

Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Клінічна фармакологія: підручник / за ред. О. М. Біловола для студентів стоматологічного факультету / Біловол О.М., Князькова І.І., Ільченко І.А., Кірієнко О.М. та ін. Нова книга, Вінниця- 2021- 544 с
2. Актуальні питання внутрішньої медицини (в схемах і таблицях): навчальний посібник / [О.М. Біловол, І.І. Князькова, І.П. Г.Д. Фадєєнко, О.Б. Тверетінов, Дунаєва, І.А. Ільченко, О.М. Кірієнко, . Д.В. Молодан, та ін.]; за ред. Біловола О. М. ; Харків. нац. мед. ун-т. – Львів : Новий світ – 2023. – 340 с.
3. Актуальні питання клінічної медицини (відеоматеріали) : навчальний посібник / [Біловол О. М., Князькова І. І., Дунаєва І.П., Ільченко І. А., Кірієнко О.М., Молодан Д.В. та ін.]; ,за ред.. О.М.Біловола. Харків. нац. мед. ун-т. - Харків: ХНМУ, 2023.
4. Уніфіковані протоколи ведення хворих www.moz.gov.ua
5. Затверджені МОЗ міжнародні протоколи лікування
<https://guidelines.moz.gov.ua/documents>

Допоміжна

1. Збірник інформаційних матеріалів з підготовки до практичних занять здобувачів вищої освіти з дисципліни «Внутрішня медицина» (частина 1) (відеоматеріали) за ред.. О.М.Біловола. Харків: ХНМУ, 2023.
2. Збірник інформаційних матеріалів з підготовки до практичних занять здобувачів вищої освіти з дисципліни «Внутрішня медицина та клінічна фармакологія» (частина 2) (відеоматеріали) за ред.. О.М.Біловола. Харків: ХНМУ, 2024.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Всесвітня організація охорони здоров'я – www.who.int
2. Європейська база даних «Здоров'я для всіх» – www.euro.who.int/ru/home
3. Кохрейнівський центр доказової медицини – www.cebm.net
4. Кохрейнівська бібліотека – www.cochrane.org
5. Національна медична бібліотека США – MEDLINE – www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
6. Канадський центр доказів в охороні здоров'я – www.cche.net
7. Центр контролю та профілактики захворювань – www.cdc.gov
8. Центр громадського здоров'я МОЗ України – www.phc.org.ua
9. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: – <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
10. Журнал British Medical Journal – www.bmj.com
11. Журнал Evidence-Based Medicine – www.evidence-basedmedicine.com

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих освітніх компонентів понад обсяг

навчального плану http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx